

Regierol van gemeenten bij de aanpak van kindermishandeling

Een jaar later

Interviews en een documentenstudie naar de stand van zaken en aandachtspunten

BMC

In opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Juni 2015

Dit rapport is opgesteld door BMC, onderzoeks- en adviesbureau voor de publieke sector.

dr. Channa Al

Andrew Britt MSc

Myrte de Jong MSc

Tammy Lie MSc

drs. Krijn Pons (projectleider)

Projectnummer: 107781

Correspondentienummer: DH-0306-4455

Inhoud

1. Regierol gemeenten aanpak kindermishandeling	1
<i>Stand van zaken aanpak kindermishandeling: een jaar later</i>	1
<i>Het onderzoek</i>	1
<i>Reikwijdte van de beleidsanalyse</i>	1
<i>Het rapport: de leeswijzer</i>	2
2. Samenwerking	3
<i>Stand van zaken aandachtspunten nulmeting 2014</i>	3
<i>Aandachtspunten 1 tot en met 5</i>	4
3. Inzicht in problematiek en hulpaanbod	9
<i>Stand van zaken aandachtspunten nulmeting 2014</i>	9
<i>Aandachtspunten 6 tot en met 8</i>	10
4. Status Ontwikkeling Veilig Thuis	13
<i>Stand van zaken aandachtspunten nulmeting 2014</i>	13
<i>Aandachtspunten 9 tot en met 11</i>	14
5. Algemene indruk	17
<i>Flinke stappen gezet en stevige agendasetting</i>	17
<i>Veel papier, nu tijd voor praktische uitwerking</i>	17
<i>Praktische uitwerking hangt samen met ontwikkelingen lokale veld</i>	17
<i>Kwetsbare doelgroep verdient ook lokaal prioriteit</i>	17
6. Onderzoeksverantwoording	18
<i>Verzamelen documenten</i>	18
<i>Analyse</i>	18
<i>Interviews sleutelfiguren</i>	18
<i>Terugkoppelsessie</i>	18

1. Regierol gemeenten aanpak kindermishandeling

De Jeugdwet is per 1 januari 2015 in werking getreden. Gemeenten zijn nu verantwoordelijk voor het organiseren van de gehele keten van preventie, signalering, het stoppen en het bieden van hulp en nazorg ten aanzien van kindermishandeling. Ook zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor het organiseren van het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Deze AMHK's zijn ondergebracht bij 26 Veilig Thuis organisaties die per 1 januari 2015 operationeel zijn.

Stand van zaken aanpak kindermishandeling: een jaar later

Voorjaar 2014 liet het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) een documentenstudie uitvoeren naar de stand van zaken in de (voorbereidingen ten aanzien van de) gemeentelijke aanpak van kindermishandeling op weg naar de nieuwe situatie per 1 januari 2015. Het algemene beeld dat uit het onderzoek in 2014 naar voren kwam, was dat gemeenten veel taken tegelijk hadden, dat gemeenten de inrichting van AMHK-regio's prioriteit gaven en dat de verdere invulling van de aanpak van kindermishandeling slechts weinig in voorbereidende documenten te vinden was en nog op stoom moest komen.

Het Ministerie van VWS heeft BMC Onderzoek gevraagd een herhaalonderzoek uit te voeren naar de huidige stand van zaken bij gemeenten op het gebied van de aanpak van kindermishandeling.

Het doel van dit onderzoek is een landelijk beeld te geven en te inventariseren welke aandachtspunten bestaan en welke ondersteuningsbehoefte gemeenten ervaren.

Het onderzoek

Om een beeld te krijgen van de huidige stand van zaken bij gemeenten op het gebied van kindermishandeling heeft BMC ruim 500 recente regionale en gemeentelijke beleidsstukken op het vlak van jeugd en kindermishandeling geanalyseerd. De analyse heeft systematisch en per regio plaatsgevonden om zo een zo evenwichtig mogelijk landelijk beeld van de stand van zaken te geven. In het hoofdstuk 'onderzoeksverantwoording' is een uitgebreide verantwoording van de gebruikte bronnen en geïnterviewde sleutelfiguren te vinden.

Reikwijdte van de beleidsanalyse

De kern van dit onderzoek bestaat uit de analyse van beleidsdocumenten. Vorig jaar is vanwege de hoge druk voor gemeenten ten aanzien van voorbereiding op de nieuwe taken gekozen om het onderzoek te beperken tot een documentenanalyse. Aanvullend ten opzichte van vorig jaar zijn nu interviews uitgevoerd met afgewisseld per regio een centrumgemeente of niet-centrumgemeente. Dit jaar konden we ten opzichte van vorig jaar beschikken over veel meer documenten: 500 in plaats van 200. Deels is dit te verklaren door de toename aan

visies en plannen, ingegeven door landelijk gestelde kaders en lokale activiteiten. Deels werd dit mogelijk doordat gemeenten na de interviews ook conceptstukken aanleverden. De combinatie van een documentenanalyse en contacten met gemeenten geven hiermee een rijker beeld ten aanzien van de actuele ontwikkelingen. Desondanks kan het beschreven beeld onvolledig zijn, vanwege de snelle ontwikkelingen binnen zowel gemeenten als veldpartijen.

Wederom is daarom met de sleutelfiguren over de bevindingen gesproken. Deze sleutelfiguren zijn werkzaam in relevante centrale functies en programma's en zijn daardoor in staat een aanvullend beeld te geven van de huidige stand van zaken bij gemeenten en in de regio's. Met deze werkwijze was het mogelijk om het beeld dat naar voren komt uit de documenten te toetsen bij partijen die zicht hebben op actuele ontwikkelingen. Het Ministerie van VWS en de VNG willen gemeenten behulpzaam zijn door het bieden van ondersteuning bij de ontwikkeling van een effectief en efficiënt beleid voor de aanpak van kindermishandeling. In dit rapport zijn suggesties beschreven voor mogelijke oplossingen bij knelpunten waar gemeenten zelf en/of bovengenoemde partijen een rol in kunnen spelen.

Het rapport: de leeswijzer

De resultaten van het onderzoek zijn in dit rapport opgenomen. Na dit inleidende hoofdstuk worden de bevindingen van drie centrale thema's in afzonderlijke hoofdstukken gepresenteerd:

- Hoofdstuk 2: Samenwerking en regie binnen en tussen gemeenten
- Hoofdstuk 3: Inzicht in doelgroep en hulpaanbod
- Hoofdstuk 4: Status ontwikkeling van Veilig Thuis

Elk hoofdstuk begint met welke onderzoeksvragen in de analyse aan bod zijn geweest, zowel in de interviews als in de documentenanalyse, en met een vergelijking van de situatie ten opzichte van vorig jaar aan de hand van de toenmalige aandachtspunten. Vervolgens worden bevindingen van dit jaar verwoord in actuele, soms nieuwe, aandachtspunten, waarbij schematisch aandacht is voor de resultaten, mogelijke knelpunten en mogelijke oplossingen. Tot slot volgt een beschrijving van een algemene, overkoepelende indruk van het actuele beeld en een onderzoeksverantwoording.

2. Samenwerking

Dit hoofdstuk gaat over de samenwerking die in het kader van de aanpak kindermishandeling wordt georganiseerd bij gemeenten. Het hoofdstuk start met de vragen die zijn gesteld tijdens het analyseren van de beleidsstukken en onze gesprekken met gemeenten. Daarna wordt beknopt stilgestaan bij de stand van zaken met betrekking tot de aandachtspunten die in 2014 naar voren kwamen. Vervolgens wordt ingegaan op de drie aandachtspunten die uit de huidige meting naar voren kwamen.

Stand van zaken aandachtspunten nulmeting 2014

De volgende vragen zijn onderzocht:

- Is benoemd welk(e) gemeente/samenwerkingsverband de regierol heeft? Hoe ziet deze regierol er uit?
- Welke partners worden betrokken bij voorkomen, signaleren, stoppen en beperken schade bij kindermishandeling?
- Zijn per betrokken organisaties taken en verantwoordelijkheden benoemd?
- Zijn er afspraken over het uitwisselen van privacygevoelige informatie en registratie en digitale dossiervorming?

Uit de stukken die begin 2014 zijn onderzocht, bleek dat de regierol van gemeenten bij de lokale aanpak kindermishandeling vaak niet expliciet beschreven was. Voor het oppakken van de regierol door

gemeenten speelde mee dat de aanpak van kindermishandeling deels in de transitie jeugd en deels in de Regioaanpak Veilig Thuis een plaats moest krijgen, beide trajecten liepen nog tijdens de onderzoeksperiode. Inmiddels zijn er meer uitwerkingen van de lokale aanpak. Dit is vaak een vertaling van de regioaanpak naar de lokale visie. In aandachtspunt 3 beschrijven we dat een concrete uitwerking nog bij twee derde van de onderzochte gemeenten ontbreekt. Uit de gesprekken komt naar voren dat gemeenten verwachten de komende jaren te werken aan deze uitwerking.

In het voorjaar van 2014 werd in de stukken weinig gerefereerd naar informatie-uitwisseling en privacy. Dit aandachtspunt blijft in de huidige resultaten actueel. Gezien de vele (nieuwe) samenwerkingsverbanden binnen en tussen organisaties in het veld zal informatie-uitwisseling toenemen. Een gebrek aan afspraken hieromtrent kan leiden tot een aantal knelpunten. Deze worden in aandachtspunt 1 benoemd.

Vorig jaar werden de ketenpartners soms genoemd, maar was niet specifiek beschreven in welke fase zij betrokken waren. Dit jaar worden ketenpartners meer benoemd. De taak- en rolverdeling is in veel gevallen slechts ten dele uitgewerkt. De beschrijving blijft vaak algemeen. In aandachtspunt 2 wordt dit onderwerp behandeld.

BEVINDINGEN

KWART VAN DE REGIO'S BENOEMT AFSPRAKEN ROND INFORMATIE-UITWISSELING.

DE HELFT DIE PRIVACY WEL BENOEMT, BESCHRIJFT PRIVACY IN ALGEMENE ZIN. BIJ EEN KWART VAN DE REGIO'S VINDEN WE HET WOORD PRIVACY NIET IN DE STUKKEN TERUG.

Bij een kwart van de regio's waren geen afspraken over informatie-uitwisseling in het kader van privacy in de stukken opgenomen. De helft van de regio's benoemt algemene afspraken rond informatie-uitwisseling. Bij een kwart van de regio's zijn afspraken rond informatie-uitwisseling en hoe om te gaan met privacyvraagstukken concreet uitgewerkt. In de stukken en gesprekken wordt CORV vaak (foutief) aangedragen als technische oplossing voor vraagstukken rondom informatie-uitwisseling. Wettelijke kaders bieden regio's houvast voor afspraken rond informatie-uitwisseling.

Jeugdzorgregio's geven aan meer samenwerking op te zoeken. Ook wordt vaak beschreven dat het de bedoeling is dat (vermoedens van) kindermishandeling eerder en integraler besproken moeten worden en op basis hiervan moet worden gehandeld.

MOGELIJKE KNELPUNTEN

VERHOOGD RISICO OP PRIVACY SCHENDINGEN

HAPERING INFORMATIE-UITWISSELING SOCIAAL DOMEIN.

ONVEILIG BERICHTENVERKEER SOCIAAL DOMEIN

Het ontbreken van duidelijke (vastgelegde) afspraken over het uitwisselen van informatie in het sociaal domein en in het geval van kindermishandeling in het bijzonder kent twee mogelijke knelpunten. Ten eerste vergroot dit het risico op privacy-schendingen. Daarnaast kan het ontbreken van afspraken en onduidelijkheid over wat wel en niet mag, professionals remmen informatie uit te wisselen. Dit zou multidisciplinaire samenwerking in de weg kunnen staan en tot risico's kunnen leiden voor de veiligheid van kinderen.

Door het ontbreken van concrete plannen rond het veilig (online) berichtenverkeer in de verschillende regio's, ontstaat er het risico op onveilig berichtenverkeer. Berichten tussen professionals die onveilig worden uitgewisseld kunnen zo op de verkeerde plek terecht komen.

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

HELDERE COMMUNICATIE OVER DE VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN GEMEENTE EN PROFESSIONALS ROND VEILIGE INFORMATIE-UITWISSELING.

ONTWIKKELEN EN VERSPREIDEN VAN BEST-PRACTICES OVER INFORMATIE-UITWISSELING IN SPECIFIEKE GEVALLEN.

Relevante wetgeving en bestaande handreikingen bieden aanknopingspunten voor afspraken over informatie-uitwisseling. Gemeenten (en aanbieders) kunnen het initiatief nemen tot heldere onderlinge afspraken en deze ook zo communiceren dat uitvoerende professionals weten wat de mogelijkheden en grenzen van gegevensuitwisseling zijn. Dit kan wellicht gekoppeld worden aan implementatie van de Wet Meldcode.

Kennis en goede voorbeelden (en de juridische aspecten) kunnen gemeenten met elkaar delen. Ook kunnen zij voortbouwen op hun ervaringen met andere wettelijke kaders voor gegevensuitwisseling. Bestaande handreikingen, bruikbare convenanten e.d. zouden landelijk meer onder de aandacht kunnen worden gebracht, evenals de opbrengsten van juridische uitdieping van dit thema in gemeenten die hiervoor hebben gekozen.

BEVINDINGEN

BESCHRIJVING KETENPARTNERS
BLIJFT VAAK BIJ OPSOMMING

ER ZIJN GOEDE VOORBEELDEN
VAN REGIO'S WAAR PARTNERS IN
DETAIL WORDEN BENOEMD EN
VASTGELEGD

GEMEENTEN GEVEN AAN DAT DIT
NOG IN ONTWIKKELING IS

De meeste regio's benoemen in de beleidsplannen de ketenpartners die betrokken zijn bij de aanpak kindermishandeling. Vaak ontbreekt echter een expliciete beschrijving in welke fase van de aanpak kindermishandeling zij betrokken zijn, welke rol ze hebben en wat de taakverdeling precies inhoudt.

Er zijn beschrijvingen die in detail beschrijven op welke manier ketenpartners samenwerken. Dit gaat vaak over enkele specifieke ketenpartners, zoals de politie, lokale teams of Veilig Thuis.

Gemeenten geven in de interviews aan dat zij momenteel de samenwerking en taakverdeling aan het concretiseren zijn.

MOGELIJKE KNELPUNTEN

TAKEN EN ROLLEN NOG NIET
HELDER VOOR BETROKKEN
PARTNERS.

PARTNERS SCHAKELEN NIET
SNEL GENOEG

ONHELDERE TAAKVERDELING
KAN TRANSFORMATIE IN DE WEG
STAAN

De taken en rollen bij de aanpak van kindermishandeling kunnen voor gemeente en ketenpartners onvoldoende helder zijn. In combinatie met alle veranderingen in het veld kan het voorkomen dat partners in het veld niet snel genoeg kunnen schakelen en hun verantwoordelijkheid kunnen nemen.

In de stukken wordt de beoogde verbeterde samenwerking rond kindermishandeling veel genoemd, inclusief het belang van een goede taakverdeling. Wanneer de taakverdeling niet helder is voor ketenpartners bestaat het risico dat kansen gemist worden om samenwerking en integraal werken te versterken. Dit kan de transformatie in de weg staan.

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

OVERZICHT OPSTELLEN
KETENPARTNERS PER FASE

OVERZICHT OPSTELLEN
SAMENWERKINGSAFSPRAKEN
TUSSEN KETENPARTNERS

PERIODIEKE EVALUATIE
KETENSAMENWERKING OP
PROCES-NIVEAU

Gemeenten kunnen een spelers- en krachtenveldanalyse maken conform stap 1 in de handleiding Regioaanpak Veilig Thuis, waarbij per fase, direct en indirect betrokkenen bij de aanpak worden benoemd. Dit geeft inzicht in welke ketenpartners nog toegevoegd kunnen worden om een sluitende keten te vormen. Bovendien geeft het helderheid voor de partners wie op welk punt welke verantwoordelijkheid draagt. Voor melders wordt het zo ook duidelijk wie in welke fase aangesproken kan worden.

Er kunnen afspraken gemaakt worden over periodieke evaluatie of de afspraken voldoende bekend zijn en uitgevoerd worden en up-to-date zijn.

BEVINDINGEN

TWEE DERDE VAN DE ONDERZOCHETE GEMEENTEN HEEFT GEEN CONCRETE UITWERKING LOKAAL BELEID KINDERMISHANDELING; VAAK VERWIJZING NAAR VT EN REGIO

GEMEENTEN VERWACHTEN IMPULS. EXTRA GELDEN JEUGDHULP ZORGT VOOR MEER ARMSLAG UITWERKEN.

De overgrote meerderheid van de gevonden en toegestuurde stukken over aanpak kindermishandeling betreffen regionale documenten, ofwel documenten van de 'trekkende' gemeenten. Geregeld wordt genoemd dat lokale uitwerking nog moet volgen. Het hoe en wanneer deze uitwerking plaatsvindt ontbreekt vaak.

Bij een aantal (kleine) gemeenten bleek het niet helder waar de aanpak kindermishandeling ambtelijk belegd was. Gemeenten geven aan een toename van ambities voor lokale aanpak te verwachten, blijkt uit de interviews. De extra gelden en verantwoordelijkheden voor jeugdhulp sinds de decentralisatie geven gemeenten meer armslag en noodzaak voor een aanpak kindermishandeling.

MOGELIJKE KNELPUNTEN

FOCUS OP REGIONALE AANPAK KAN LEIDEN TOT EEN MISMATCH MET LOKALE AANPAK EN INITIATIEVEN

GEBREK AMBTELIJKE PORTEFEUILLEHOUDER BIJ KLEINERE GEMEENTEN HINDERT INTEGRALE AANPAK.

Het risico bestaat dat een mismatch ontstaat tussen regionale plannen en lokale structuren wat betreft taakverdeling van lokale toeleiding en samenwerking tussen ketenpartners. Er bestaat immers diversiteit in hoe gemeenten, ook binnen regio's, hun sociaal domein in het nieuwe stelsel vormgeven.

Onduidelijkheid over wie er ambtelijk verantwoordelijk is voor lokale aanpak kindermishandeling kan regie en initiatief belemmeren bij het vertalen van de regiovisie en aanpak naar de lokale situatie.

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

GOEDE AFSTEMMING TUSSEN GEMEENTEN BINNEN ÉÉN REGIO

AANPAK KINDERMISHANDELING HELDER BELEGGEN

LOKALE UITWERKING REGIONALE PLANNEN AANPAK KINDERMISHANDELING

Zoals in meerdere regio's ook gebeurt, kan een regionale stuurgroep met lokale vertegenwoordiging gevormd worden waarin periodiek wordt samengekomen en de voortgang van lokale uitwerking wordt bewaakt.

Een lokaal verantwoordelijk ambtenaar met een duidelijke (ook voor andere bekende) rol, kan de voortgang bewaken en stimuleren. Verder zou een planning of deadline koppelen aan uitkomsten in de lokale uitwerking tot een versnelling kunnen leiden. Gemeenten kunnen bij de lokale uitwerking goed naar elkaar kijken. De resultaten van verschillende proeftuinen bieden ook lokaal houvast.

BEVINDINGEN

DE MELDCODE WORDT IN DRIEKWART VAN DE REGIO'S BENOEMD IN DE STUKKEN

EEN DERDE VAN DE REGIO'S BENOEMT CONCRETE ACTIES VOOR BEVORDEREN GEBRUIK MELDCODE

De Wet meldcode komt veelvuldig terug in de stukken. De verwijzing naar de wettelijke bepaling komt het meeste voor.

Bij een derde van de regio's worden ook concrete acties beschreven:

- enkele regio's nemen het op als subsidie-eis bij aanbieders;
- vijf regio's zijn voornemens toezicht te houden op gebruik;
- dertien regio's faciliteren trainingen rond de meldcode.

Handelingsverlegenheid en de noodzaak tot beter signaleren komen veel terug in de stukken.

MOGELIJKE KNELPUNTEN

BIJ ONVOLDOENDE AANDACHT VAN GEMEENTEN: RISICO DAT TOEPASSING MELDCODE TEVEEL AFHANKELIJK WORDT VAN DE INSTELLING/SECTOR/PROFESSIONAL

BENOEMEN VERPLICHTINGEN MELDCODE IS GEEN IMPLEMENTATIE

Naast gemeenten zijn branches, instellingen en de professionals verantwoordelijk voor het toepassen van de meldcode. Gemeenten hebben een belangrijke coördinerende en aanjagende rol.

Als gemeenten zich beperken tot het onder de aandacht brengen van de meldcode bij partners, dan ontbreekt mogelijk (zicht op) voldoende toerusting van professionals. De toepassing van de meldcode wordt dan te afhankelijk van de betreffende instelling, sector of professional.

Gebrek aan heldere afspraken (over de meldcode) en implementatieplannen staan het terugbrengen van handelingsverlegenheid en beter signaleren in de weg.

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

VANUIT GEMEENTEN PARTNERS VERZOEKEN HUN INSPANNINGEN ZICHTBAAR TE MAKEN

ALS GEMEENTE STUREN OP INVOERING MELDCODE BIJ PARTNERS

AANDACHT MELDCODE BLIJFT VOORTDUREND NOODZAKELIJK

Naar goed voorbeeld van een gemeente: de partners schriftelijk verzoeken enkele concrete vragen te beantwoorden aan de gemeente ten aanzien van de implementatie van de meldcode.

Naar goed voorbeeld van een gemeente: na het eigen personeel te hebben getraind trainingen plannen voor professionals lokaal binnen een sector waar dit wenselijk is. Op basis van de toezichtfunctie kan de urgentie worden bepaald.

Naar goed voorbeeld van een gemeente: de toepassing van de meldcode opnemen in overeenkomsten met instellingen.

BEVINDINGEN

POLITIE BENOEMD ALS BELANGRIJKE PARTNER CRISIS EN ZORGMELDINGEN

EEN DERDE VAN DE REGIO'S SAMENWERKING MET POLITIE NIET UITGEWERKT

WIJKAGENT ONTBREEKT IN STUKKEN

Politie wordt vaak als belangrijke partner genoemd voor een goede aanpak bij crisissituaties (o.a. zorgmeldingen en Veilig Thuis). De concrete uitwerking van de samenwerking mist echter in veel gevallen. Er zijn wel voorbeelden van concrete uitwerking, zoals een scholingstraject voor de politie.

In geen van de stukken wordt de wijkagent benoemd als samenwerkingspartner. Ook in stukken waarin de rol van de wijkteams en samenwerkingsverbanden hieromheen worden besproken, ontbreekt de wijkagent.

MOGELIJKE KNELPUNTEN

POLITIE BELANGRIJKE SCHAKEL AANPAK KINDERMISHANDELING, MEER MOGELIJK BIJ PREVENTIE EN VROEGSIGNALERING

ONVOLDOENDE SAMENWERKING WIJKAGENT EN WIJKTEAMS. RISICO OP LANGS ELKAAR HEEN WERKEN

De politie maakt een integraal onderdeel uit van de aanpak van (kinder)mishandeling vanuit de sector veiligheid. De politie voelt zich verantwoordelijk en onderneemt ook stappen. De politie komt echter vaak in een later stadium in actie; wanneer de veiligheid acuut in het geding is. Samenwerking met de politie is essentieel bij vroegtijdige signalering en preventie.

De wijkagenten zien en horen veel vanuit hun functie. Wijkteams worden geacht ook een centrale functie in de wijk te vervullen. Onvoldoende samenwerking met de wijkagent maakt de aanpak kindermishandeling in een gemeente suboptimaal.

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

GEMEENTEN KUNNEN MET DE POLITIE CONCRETE AFSPRAKEN MAKEN SPECIFIEK OVER DE AANPAK KINDERMISHANDELING

SAMENWERKING WIJKTEAMS EN WIJKAGENT KAN EXPLICIET GEMAAKT WORDEN

Gemeenten kunnen samen met de politie afspraken maken in het kader van signaleren en preventie kindermishandeling.

Onderdeel van de afspraken met de politie kan de samenwerking tussen wijkteam en de wijkagent zijn.

3. Inzicht in problematiek en hulpaanbod

Dit hoofdstuk gaat over inzage in de problematiek en het hulpaanbod die in het kader van de aanpak kindermishandeling nodig is. Het hoofdstuk start met de vragen die zijn gesteld tijdens het analyseren van de beleidsstukken en onze gesprekken met gemeenten. Daarna wordt beknopt stilgestaan bij de stand van zaken van de aandachtspunten die in 2014 naar voren kwamen. Vervolgens wordt ingegaan op de drie aandachtspunten die uit de huidige meting naar voren kwamen.

Stand van zaken aandachtspunten nulmeting 2014

De volgende vragen zijn onderzocht:

- Heeft de gemeente zicht op de aard en aantallen van de doelgroep?
- Is het huidig hulpaanbod beschreven? Is het ingekocht?

In 2014 werd een overwegend smalle definitie van kindermishandeling gebruikt, waardoor inzage in de problematiek achterbleef. In de documenten van gemeenten staat nu een (bredere) definitie van kindermishandeling. In aandachtspunt 6 wordt ingegaan op het ontbreken, op enkele uitzonderingen na, van de koppeling tussen definitie, cijfers en de uiteindelijke aanpak kindermishandeling.

Vorig jaar stond overwegend het aantal AMK-meldingen in de stukken beschreven. Inzicht in de aard en intensiteit van de problematiek bleek niet uit de stukken die wij analyseerden. In aandachtspunt 7 wordt geconstateerd dat er meer cijfers beschikbaar zijn, maar lokale en specifieke cijfers nog ontbreken.

In 2014 werd vooral het algemeen (jeugd)hulpaanbod beschreven, zonder specifieke aandacht voor kindermishandeling. Dit punt lijkt meer prioriteit te hebben, wat blijkt uit het benoemen van het belang ervan en goede samenwerking daartoe. In aandachtspunt 8 wordt besproken dat gerichte inkoop en zicht op effectiviteit van het hulpaanbod nog ontbreken in de stukken. In de interviews gaven gemeenten aan dat zij hulpaanbod hebben en dit prioriteit geven.

DOELGROEP EN HULPAANBOD

AANDACHTSPUNT 6: DOORVERTALING BESCHRIJVING KINDERMISHANDELING NAAR GERICHT BELEID

BEVINDINGEN

DEFINITIE KINDERMISHANDELING UIT DE WETGEVING

COMMUNICATIE NIET BENOEMD

BESCHRIJVING VAAK NIET GEKOPPELD AAN (GERICHT) BELEID

De definitie van kindermishandeling is vaak beschreven in regiovisies, zoals in de Jeugdwet beschreven. Er is geen sprake meer van de vorig jaar geconstateerde smalle definitie. Verschillende vormen van kindermishandeling worden expliciet genoemd, zoals bijvoorbeeld verwaarlozing, seksueel misbruik en getuige zijn van huiselijk geweld.

In de stukken staat niet hoe de bredere definitie kenbaar aan partners gemaakt wordt.

Uit de stukken komt niet naar voren hoe de verschillende vormen van kindermishandeling doorvertaald gaan worden naar beleid dat inspelt op de breedte van risicofactoren en problematiek.

MOGELIJKE KNELPUNTEN

SIGNALEERDERS MOGELIJK NIET OP DE HOOGTE VAN BREDE DEFINITIE KINDERMISHANDELING

KENNIS MOGELIJK NIET BENUT VOOR GERICHTE AANPAK KINDERMISHANDELING

Mogelijk zijn niet alle gewenste signaleerders (burgers en professionals) binnen de gemeente op de hoogte van wat er allemaal onder kindermishandeling valt en in welke situaties zij zich kunnen richten tot bijvoorbeeld Veilig Thuis. Dit terwijl de Wet Meldcode op alle vormen van toepassing is en de gevolgen van verwaarlozing bijvoorbeeld niet minder ernstig zijn dan die van lichamelijke mishandeling.

Niet elke vorm van kindermishandeling vraagt om dezelfde aanpak. Kennis over de verschillende verschijningsvormen van kindermishandeling wordt mogelijk niet benut voor een gerichte aanpak. Een gerichte aanpak heeft implicaties voor welke expertise en actie van professionals nodig is en welke interventies het beste ingezet kunnen worden.

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

GEMEENTEN KUNNEN EXTRA AANDACHT GEVEN AAN MINDER BEKENDE VORMEN VAN KINDERMISHANDELING

ZORGEN DAT HET LOKALE BELEID VOLDOENDE AANSLUIT BIJ DE VERSCHILLENDE VORMEN VAN KINDERMISHANDELING

Gemeenten en/of Veilig Thuis zouden bij burgers en professionals onder de aandacht kunnen brengen dat kindermishandeling meer vormen kent dan de meest bekende vormen (lichamelijke mishandeling en seksueel misbruik). Door de impact van bijvoorbeeld de meest voorkomende vorm verwaarlozing te benadrukken, kan het signaleren en de preventie worden bevorderd.

Gemeenten zouden een check kunnen doen of zij naast algemeen hulpaanbod specifiek hulpaanbod beschikbaar hebben, passend bij de lokale situatie. Gemeenten kunnen zich de vraag stellen of het (lokale) beleid alle vormen van kindermishandeling dekt. Rijk/VNG kan ondersteunen met verspreiden van kennis en voorbeelden over doorvertaling gericht beleid.

DOELGROEP EN HULPAANBOD

AANDACHTSPUNT 7: LOKALE INFORMATIE OVER DE PROBLEMATIEK

BEVINDINGEN

CIJFERS VEELAL ALGEMENE, REGIONALE AMK-MELDINGEN

DRIEKWART VAN DE REGIO'S BENOEMT DOELGROEP NIET SPECIFIEK

AMBITIE VOOR GOEDE MONITORING (NIET CONCREET) BENOEMD.

MOGELIJKE KNELPUNTEN

ONDERSCHATTING FEITELIJKE INCIDENTIE KINDERMISHANDELING

GEBREK AAN LOKAAL EN SPECIFIEK BEELD BEMOEILIJKT INKOOP HULPAANBOD

MONITORING MOGELIJK TE WEINIG OF TE LAAT BENUT

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

BETER BENUTTEN REEDS AANWEZIGE INFORMATIE

KOPPELEN REEDS AANWEZIGE INFORMATIE AAN INKOOP HULPAANBOD

OPZETTEN LOKALE MONITORING

Het aantal AMK-meldingen wordt veelal genoemd om de regionale of gemeentelijke situatie te beschrijven, soms aangevuld met cijfers van de politie over huiselijk geweld.

Uitsplitsing naar type mishandeling ontbreekt vaak bij de opgenomen cijfers, terwijl deze bij instanties wel beschikbaar zijn. Soms zijn wel specifieke instroomcijfers bij hulpaanbod opgenomen, maar is niet te zien of dit aanbod gericht was op onveiligheid in het gezin.

Gemeenten geven aan kindermishandeling en de meldingen goed te willen monitoren; concrete plannen ontbreken.

De indruk kan gewekt zijn dat de doelgroep is beschreven, terwijl bekend is dat tussen de AMK-meldingen én adviesvragen samen en de geschatte prevalentie van kindermishandeling een groot gat zit (vergelijking AMK-jaarverslag en nationale prevalentiestudie (2010)). Gebrek aan inzicht in de omvang en aard van de problematiek bemoeilijkt het gericht inzetten van lokaal en specifiek beleid ten aanzien van preventie en inkoop van passend hulpaanbod.

Voor zuinig meten (lage registratiedruk) en gericht meten in monitoring is planning nodig van de specifieke vragen, relevante informatiebronnen en het gewenste tijdsplan voor de informatie. Deze stap lijkt nog niet te zijn gemaakt.

Gemeenten kunnen meer *aanwezige* informatie benutten. Een voorbeeld zijn de gegevens over (vermoeden tot) kindermishandeling die door de Jeugdgezondheidszorg digitaal wordt verzameld.

De landelijk gestelde kaders voor monitoring bieden nieuwe en meer uniforme gegevens. Veilig Thuis als nieuwe en geïntegreerde organisatie kan ook bruikbare gegevens aanleveren. De Monitor Aanpak Kindermishandeling kan meer benut worden.

Gemeenten zouden lokaal risicofactoren/risicogroepen in kaart kunnen (laten) brengen om gericht preventiebeleid en inkoopbeleid te kunnen voeren.

BEVINDINGEN

AANBOD NIET GEKOPPELD AAN
CIJFERS PROBLEMATIEK

HULPAANBOD EN EFFECT
DAARVAN NIET BESCHREVEN

HULPAANBOD WEL PRIORITEIT,
NIET DUIDELIJK HOE EFFECTIEVE
HULP TE REALISEREN

Meestal wordt niet beschreven welke specifieke hulp wordt ingezet. De beschrijving van het hulpaanbod staat vaak los van de (regionale) informatie over de problematiek. Uitzonderingen zijn er wel, bijvoorbeeld op het gebied van hulp bij complexe scheidingen (gekoppeld aan een toename van de problematiek) en huisverboden (voornemen meer inzetten bij kindermishandeling).

Het hulpaanbod is vaak algemeen beschreven. Het blijft onduidelijk in hoeverre specifieke hulp beschikbaar en effectief is. Het wordt wel benoemd dat het van belang is en dat samenwerking tussen professionals hiervoor essentieel is, maar specifieke concrete plannen ontbreken.

MOGELIJKE KNELPUNTEN

RISICO'S BIJ INKOOP AANBOD:

- TE WEINIG HULP
- GEEN GERICHTE HULP
- WEINIG INZAGE IN STUREN
OP EFFECTIEVE HULP

VERTRAGING VERBETERING
HULPAANBOD
KINDERMISHANDELING

Een gebrek aan inzage in de effectiviteit van hulpaanbod rond kindermishandeling kan leiden tot risico's bij de inkoop van de jeugdhulp. Zo kan dit leiden tot de inkoop van te weinig of geen gericht aanbod van hulp voor gezinnen waarin kindermishandeling speelt.

Gebrek aan inzicht in effectiviteit maakt sturen op de aanpak kindermishandeling niet optimaal. Daarnaast is deze inzage nodig om de vooruitgang in de aanpak van kindermishandeling mogelijk te maken.

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

GEbruiken BESCHIKBARE
CIJFERS BIJ INKOOP JEUGDHULP

MONITOREN EN STUREN OP
OUTCOME

Reeds aanwezige prevalentiecijfers kindermishandeling maar ook breder ten aanzien van risicofactoren (bijvoorbeeld armoede, psychische problematiek e.d.) kunnen gebruikt worden voor gericht hulpaanbod.

Beschikbare kennis over wat nodig is ter preventie van en hulp na kindermishandeling en een effectieve aanpak kan gericht onder de aandacht gebracht worden, zodat gemeenten deze kunnen benutten bij planning van verbeterd hulpaanbod en sturing richting het veld.

Effecten van hulp inzichtelijk maken door gericht te meten van wat de lokale aanpak oplevert.

4. Status Ontwikkeling Veilig Thuis

Dit hoofdstuk gaat over de status van de ontwikkeling van de Veilig Thuis (AMHK) organisaties. Het hoofdstuk start met de vragen die zijn gesteld tijdens het analyseren van de beleidsstukken en onze gesprekken met gemeenten. Daarna wordt beknopt stilgestaan bij de stand van zaken van de aandachtspunten die in 2014 naar voren kwamen. Vervolgens wordt ingegaan op de drie aandachtspunten die uit de huidige meting naar voren kwamen.

Stand van zaken aandachtspunten nulmeting 2014

De volgende vragen zijn onderzocht:

- Inrichtingsplannen voor Veilig Thuis: Is er een beschrijving van de organisatiestructuur en formatie?
- Hebben gemeenten een visie opgesteld over het AMHK? Wie zijn hierbij betrokken? Is ook nagedacht over de lange termijnrol?
- De positionering van Veilig Thuis ten opzichte van het sociaal domein: Wat komen we tegen over ketensamenwerking op het gebied van hulpverlening, bescherming en strafrecht?

In het voorjaar van 2014 liep de inrichting vooruit op de visieontwikkeling en inrichtingsplannen en waren weinig documenten beschikbaar. Inmiddels zijn deze er wel. De Veilig Thuis organisaties zijn anno 2015 operationeel, maar zoals in aandachtspunt 9 wordt besproken, nog volop in ontwikkeling.

Veel Veilig Thuis organisaties hadden in 2014 nog geen definitieve organisatievorm gekozen. Dit beeld nog bestaat nog; in

aandachtspunt 10 wordt besproken dat op veel plaatsen één- tot tweejarige trajecten zijn uitgezet voor de definitieve organisatievorming. In een aantal gevallen moet de besluitvorming hierover ook nog plaatsvinden.

Het was vorig jaar onduidelijk in hoeverre de straf- en zorgketen betrokken werden bij de inrichting van Veilig Thuis. Uit de stukken komt naar voren dat hieraan gewerkt wordt. In aandachtspunt 11 wordt wel het belang benadrukt van optimalisering van samenwerking tussen Veilig Thuis en het lokale veld, met name met het oog op tijdig op- en afschalen in situaties van onveiligheid.

VEILIG THUIS ONTWIKKELING

AANDACHTSPUNT 9: PRAKTISCHE VERTALING VAN DE VISIES EN INRICHTINGSPLANNEN

BEVINDINGEN

VEEL OP PAPIER OVER HET
TOEKOMSTPERSPECTIEF; GROTE
BELOFTE

PRAKTISCHE EN LOKALE
VERTALING ONTBREEKT VAAK

REGIONALE VERSCHILLEN
INVULLING ROL VEILIG THUIS

MOGELIJKE KNELPUNTEN

TE GROOT VERSCHIL VISIE EN
PRAKTIJK

(TE) HOGE VERWACHTINGEN
VEILIG THUIS

PRAKTISCHE VERTAALSLAG
VRAAGT NOG VEEL TIJDENS
DAGELIJKS WERK VEILIG THUIS
MEDEWERKERS

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

ONTWIKKELAGENDA; VRAGEN WE
NIET TEVEEL VAN EEN NIEUWE
ORGANISATIE?

GOED MONITOREN
VERWACHTINGEN VERSUS
HAALBAARHEID IN DE PRAKTIJK;
HOE DE VISIE IN DE PRAKTIJK
VORM KRIJGT

Veel visies en inrichtingsplannen zijn beschikbaar. Er is beschreven wat beoogd wordt met Veilig Thuis en welke samenwerking met lokale partners daarvoor belangrijk is. De praktische vertaling ontbreekt nog.

Uit de stukken komt naar voren dat er veel van Veilig Thuis wordt gevraagd. Tegelijk zijn de (onmiddellijke) verwachtingen van Veilig Thuis hoog.

Het is onduidelijk of veldpartijen al voldoende op de hoogte zijn van de gewenste rol van Veilig Thuis en hun eigen rol. Er lijkt prioriteit te worden gegeven aan de lokale (wijk)teams.

Het ontbreken van de praktische vertaling van de verschillende visies en plannen kan leiden tot het uiteenlopen van visie en praktijk op de werkvloer en bij externe partners.

Gemeenten vertrouwen op de rol van Veilig Thuis zoals uitgewerkt in een visie. De praktijk is nog niet zo ver. Capaciteit, interne processen, samenwerking met lokale partners en taakafbakening kunnen tot knelpunten leiden.

De doorontwikkeling moet plaatsvinden tijdens het operationeel zijn in de postdecentralisatie fase. Het is de vraag of hier voldoende aandacht en inzet voor kan zijn.

Naar goed voorbeeld: gemeenten kunnen aansturen op een heldere en realistische ontwikkelagenda voor Veilig Thuis.

Bij alle partners, van lokaal voorveld (inclusief onderwijs), jeugdbescherming, tot de straf- en zorgketen zou per regio bekeken kunnen worden of de samenwerking voldoende aandacht heeft of meer nodig is.

De ontwikkelagenda periodiek goed evalueren en bijsturen.

BEVINDINGEN

DEFINITIEVE POSITIONERING EN ORGANISATIESTRUCTUUR NOG NIET ROND

VERSCHILLENDE KEUZES MET BETREKKING TOT ORGANISATIE VEILIG THUIS

DIVERSITEIT REGIO'S EN LOKALE AANPAK

Het opzetten en vormgeven van de Veilig Thuis organisatie verloopt gelijktijdig met het opstellen van praktijkafspraken.

Een flink aantal regio's werkt met projectorganisaties; de definitieve keuze wordt over twee jaar gemaakt. In andere regio's is Veilig Thuis ondergebracht bij een GGD; elders bij voormalig Bureau Jeugdzorg.

Veilig Thuis regio's bedienen een gebied waarbinnen meerdere regio-indelingen bestaan (jeugdzorgregio's en veiligheidsregio's) en meerdere (samenwerkingsverbanden tussen) gemeenten en wijken hun eigen keuzes (gaan) maken t.a.v. lokale aanpak.

MOGELIJKE KNELPUNTEN

ONRUST MEDEWERKERS BIJ UITBLIJVEN HELDERHEID ORGANISATIE

LASTIG OPBOUWEN NIEUWE VERBINDINGEN DOOR WACHTEN BESLISSINGEN ORGANISATIE

LOKALE EN REGIONALE VERSCHILLEN STRUIKELBLOK BIJ WERKEN IN DE PRAKTIJK

Het uitblijven van beslissingen over de organisatie kan leiden tot onrust bij de medewerkers.

Veelal zitten de medewerkers nog op oude eigen locaties en werken met de oude (verschillende) systemen. Het opbouwen van nieuwe verbindingen en integraal werken wordt zo bemoeilijkt.

De diversiteit aan werkwijzen lokaal en regionaal kan tot verwarring bij medewerkers leiden. Daarnaast is het de vraag of de werkwijze van Veilig Thuis en de betreffende lokale aanpakken voldoende aansluiten en te combineren zijn vanuit één Veilig Thuis.

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

VERSNELLEN ORGANISATIEKEUZES

VERSNELLEN INTEGRATIE AMK EN SHG

MINIMALISEREN LOKALE VERSCHILLEN EN ANALYSEREN POTENTIËLE KNELPUNTEN

De keuzes rond de positionering en organisatie niet te lang uitstellen.

Er zijn inmiddels Veilig Thuis organisaties die integraal werken. Veilig Thuis organisaties die nog niet integraal samenwerken kunnen de ervaringen van deze organisaties meenemen in hun praktijk.

Een gedegen analyse van de regionale en lokale afspraken en inrichtingsplannen die betrekking op Veilig Thuis hebben, kan knelpunten aanwijzen. Deze punten kunnen aangepakt worden, voordat ze in de praktijk tot problemen leiden.

BEVINDINGEN

TIJDIG OP- EN AFSCHALEN
OVERAL BENOEMD ALS
BELANGRIJK PUNT

BIJ OVERDRACHT ONTBREKEN
AFSPRAKEN. REGIE BIJ EEN
DERDE REGIO'S NIET HELDER

DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING
LOKALE TEAMS NODIG

Bijna alle gemeenten beschrijven het belang van optimale samenwerking tussen Veilig Thuis en wijkteams, waarbij het tijdig op- en afschalen onder andere centraal staat.

Het is niet helder wanneer de casusregie precies bij het lokale veld ligt en wanneer Veilig Thuis en wie welke rol heeft in welke fase.

Uit de stukken blijkt vaak niet hoe men de deskundigheid van de medewerkers in de lokale (wijk)teams op het gebied van aanpak kindermishandeling gaat bevorderen; wel dat het nodig geacht wordt door gemeenten.

MOGELIJKE
KNELPUNTEN

TE LATE SIGNALERING/ONNODIG
INGRIJPEN

REGIEDRUK BIJ VEILIG THUIS
GEBREK AAN AFSTEMMING

GEZINSPLANNEN NIET GOED
UITGEVOERD

Gebrekkige afspraken en kennis in de lokale teams kan leiden tot het te laat signaleren of verkeerd inschatten van onveilige situaties. Gebrek aan afspraken kan anderzijds ook leiden tot (te) snel opschalen (knelpunten aan de 'voordeur').

Als de regie niet overgedragen kan worden aan lokale teams, kan de druk bij Veilig Thuis oplopen, met capaciteitsproblemen en risico's voor gezinnen tot gevolg (knelpunten aan de 'achterdeur'). Bij een gebrek aan tijdige afstemming kunnen essentiële onderdelen van het gezinsplan (het veiligheidsplan, hulpverleningsplan en herstelplan) niet of onvoldoende worden uitgevoerd. Gemeenten benoemen het op- en afschalen soms zelf als knelpunt.

MOGELIJKE
OPLOSSINGEN

DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING
WIJKTEAMS ÉN VEILIG THUIS

HELDERE AFSPRAKEN EN
IMPLEMENTATIE OP- EN
AFSCHALEN

SAMENWERKING PLANVORMING
VEILIGHEID

Structurele aandacht voor deskundigheid van professionals in lokale teams kan de deskundigheid ten aanzien van veiligheidsproblematiek vergroten en borgen in hun werkwijze.

Heldere afspraken tussen Veilig Thuis en lokale veldpartners maken stappen expliciet voor professionals.

Samenwerking bij formulering van het veiligheidsplan, hulpverleningsplan en herstelplan (naast met het gezin) betreft het lokale veld al (of via warme - persoonlijke - overdracht) Implementatie van afspraken, bijvoorbeeld door samen leren van casussen, periodieke evaluatie e.d.

5. Algemene indruk

Flinke stappen gezet en stevige agendasetting

Er is sinds het voorjaar van 2014 veel gebeurd bij gemeenten en regio's in het kader van de aanpak kindermishandeling. De Veilig Thuis organisaties zijn operationeel en het thema staat op de agenda bij gemeenten. Er moeten nog wel stevige stappen worden gezet. Zo wordt er veel verwacht van Veilig Thuis, de lokale teams en de mogelijkheden van betere preventie en signalering. Gemeenten en Veilig Thuis organisaties hebben de ambitie om in 2015 de opgestelde visies te vertalen naar de praktijk.

Veel papier, nu tijd voor praktische uitwerking

Vergeleken met vorig jaar zijn bijna drie keer meer gemeentelijke documenten ten aanzien van de aanpak van kindermishandeling gevonden. Deze documenten zijn vaak regionale beleidsstukken; het regionaal voorbereide beleid moet veelal nog omgezet worden naar lokaal beleid door gemeenten. De koppeling van informatie over de lokale situatie aan de lokale aanpak wat betreft preventie en hulpaanbod lijkt op veel plaatsen nog niet te zijn gemaakt. Lokale verschillen in het veld en in het stadium van de voortgang zijn uitdagingen bij de praktische uitwerking.

Praktische uitwerking hangt samen met ontwikkelingen lokale veld

De decentralisatie van de jeugdhulp en andere lokale ontwikkelingen hebben hun weerslag op de praktische uitwerking van de aanpak kindermishandeling. De toegang tot en inkoop van jeugdhulp worden momenteel uitgewerkt. De uitwerking van de aanpak kindermishandeling op lokaal niveau (en positionering van Veilig Thuis) moet de aandacht delen met andere ontwikkelingen in een veranderend veld waar veel nog verder vorm moet krijgen.

Kwetsbare doelgroep verdient ook lokaal prioriteit

De lokale uitwerking en praktische vertaling van de aanpak kindermishandeling gebeurt naast vele andere ontwikkelingen in het (jeugd)veld. Gemeenten zijn genoodzaakt om prioriteiten in deze ontwikkelingen aan te brengen; hierbij is een realistische agendasetting van groot belang.

In het kader van de transformatie kunnen gemeenten mooie stappen zetten met een gerichte lokale aanpak kindermishandeling. Hiervoor is voortdurende aandacht en prioriteit nodig voor deze kwetsbare en vaak minder zichtbare doelgroep.

6. Onderzoeksverantwoording

De resultaten van dit onderzoek zijn gebaseerd op een analyse van (concept-)beleidsdocumenten van gemeenten of regio's, aangevuld met interviews met enkele sleutelfiguren uit het veld.

Verzamelen documenten

Per jeugdzorgregio is een factsheet opgesteld, waarin gegevens over de regio als geheel en gegevens van de centrum- en een niet-centrumgemeente zijn opgenomen. De factsheet bevatte invulvelden voor de thema's zoals in de inleiding besproken.

Voor het invullen van deze factsheets is gebruikgemaakt van interviews en beleidsdocumenten:

- Per jeugdzorgregio is afwisselend een regiogemeente en een niet-regiogemeente telefonisch benaderd. Tijdens het telefoongesprek met de ambtenaar, verantwoordelijk voor de aanpak kindermishandeling, zijn de vragen uit het onderzoek gesteld én is verzocht actuele beleidsdocumenten op te sturen.
- Voor de overige gemeenten heeft het onderzoeksteam online gezocht naar beschikbare beleidsdocumenten (niet ouder dan 2013) via steekwoorden zoals 'aanpak', 'kindermishandeling', 'huiselijk geweld', 'AMHK' en 'beleidsplan Jeugd'.

Analyse

De documenten zijn doorzocht op basis van de steekwoorden: AMK, Veilig Thuis, Mishandeling, Jeugdhulp, Kindermishandeling, Geweld, Veiligheid, Meldcode, Privacy, en (Jeugd)bescherming.

Bevindingen zijn opgenomen in de factsheet, met referentie naar de passage in het betreffende document. In totaal zijn meer dan 500 documenten geanalyseerd. De documenten zijn gezocht en geanalyseerd in maart en april 2015.

Interviews sleutelfiguren

Naast de documentenanalyse is met enkele sleutelfiguren een interview gehouden over de thema's die ook in de factsheets terugkeren. Hen is gevraagd of zij vanuit hun eigen taak en ervaring een indruk konden geven van de huidige stand van zaken bij gemeenten.

Het betrof de volgende personen:

- Mevrouw Konijnendijk, Projectleider, VNG.
- Mevrouw Ten Berge, senior medewerker inhoud, Nederlands Jeugdinstituut.
- De heer Pattje, projectleider Ondersteuningsprogramma AMHK, VNG.

Terugkoppelsessie

Tijdens een gezamenlijke sessie medio april is daarna met de sleutelfiguren gesproken over de bevindingen op basis van de documentenstudie en de individuele interviews, waarbij de volgende vragen werden gesteld:

- *Worden de aandachtspunten herkend?*
- *Wat zijn mogelijke gevolgen hiervan?*

- *Welke oplossingen zijn beschikbaar voor dit aandachtspunt en welke hiervan zijn goed door het Ministerie van VWS op te pakken?*

Bij deze bijeenkomst waren mevrouw Lucardie en mevrouw Koppenaar-de Lange (Ministerie van VWS)aanwezig.

Dit rapport is opgesteld aan de hand van alle verzamelde informatie en de input van de sleutelfiguren voor mogelijke oplossingen van de bevonden aandachtspunten.